

5 Versnelde afdoening in het aanmeldcentrum

5.1 AC/OC beslissing na het eerste gehoor

Aan het eind van de eerste fase wordt bekeken welke zaken zich lenen voor het nader horen in het aanmeldcentrum.

Om te onderzoeken of sprake is van de in 3.2 onder categorie a genoemde zaken, waarbij de IND op voorhand kan kiezen voor het AC-traject, worden de volgende criteria gehanteerd (*niet cumulatief*):

- contra-indicaties inzake openbare orde;
- niet-aanmemelijke verklaringen over identiteit, nationaliteit en/of reisroute, dan wel niet-meewerken aan de vaststelling daarvan;
- een ander land is verantwoordelijk voor behandeling van de asielaanvraag en/of voor de verlening van eventueel benodigde bescherming (Overeenkomst van Dublin, veilige derde landen, land van eerder verblijf);
- beleidsmatige of wettelijke contra-indicaties voor statusverlening (er is bijvoorbeeld sprake van een veilig land van herkomst, legale uitreis of andere indicaties op grond van landgebonden asielbeleid);
- onterecht gebruik van de asielprocedure (bijvoorbeeld asieltoerisme).

Zaken die niet naar de tweede fase van het AC-traject gaan betreffen asielzoekers die (*cumulatief*):

- behoren tot de categorie beleidsmatig niet verwijderbaar (vvtv/uitstel van vertrek); én
- waarvan identiteit, nationaliteit en reisroute niet ter discussie staan; én
- waarvoor geen ander land verantwoordelijk is; én
- waarbij geen sprake is van overige contra-indicaties.

Voor zaken waarin niet op voorhand duidelijk is welk traject moet worden gevolgd geldt de volgende procedure als uitgangspunt. Indien tijdens de procesbeslissing tussen de eerste en tweede fase door de IND besloten wordt om de AC-waardigheid van een dergelijke zaak verder te onderzoeken, vindt aanmelding bij rechtsbijstand plaats. Hierbij wordt door de IND meegedeeld dat het om een dergelijke zaak gaat. De rechtsbijstandverlener kan met de asielzoeker de eerste fase nabespreken en de asielzoeker voorbereiden op een eventueel nader gehoor. Op grond van deze bespreking presenteert rechtsbijstand kort in essentie de asielmotieven en waarom de zaak eventueel niet AC-waardig is (dat wil zeggen voorzienbaar meer onderzoek vergt of wellicht inwilligbaar is). De IND bepaalt vervolgens aan de hand van de hierboven vermelde criteria of de AC-procedure wordt voortgezet dan wel een OC-verwijzing dient plaats te vinden. Bij een voortzetting van de AC-procedure stelt de rechtsbijstandverlener op schrift waarom geen nader gehoor in het AC plaats zou moeten vinden. Indien het komt tot een AC-beschikking zal in die beschikking de motivering voor de hiervoor genomen beslissing worden gegeven doordat wordt ingegaan op de door rechtsbijstand naar voren gebrachte argumenten.

5.2 Het nader gehoor in het aanmeldcentrum

Wanneer een asielaanvraag mogelijk in aanmerking komt voor versnelde behandeling binnen de aanmeldcentrumprocedure, kan het nader gehoor in het aanmeldcentrum worden afgenomen.

Voor aanvang van het nader gehoor heeft de asielzoeker gedurende maximaal twee uur de gelegenheid om met behulp van een rechtsbijstandverlener liet verslag van het eerste gehoor en overige onderzoeksresultaten uit de eerste fase na te bespreken, eventueel hierop een schriftelijke reactie te geven en zich voor te bereiden op het nader gehoor. De reactie op het eerste gehoor betreft geen aanvullingen en correcties in de zin van het nader gehoor.

Het nader gehoor wordt, met hulp van een tolk, afgenomen door een medewerker van de IND. De asielzoeker kan zich desgewenst laten bijstaan door een (rechts)bijstandverlener. Het nader gehoor richt zich met name op de beweegredenen voor het vertrek uit het land van herkomst en indien daartoe aanleiding bestaat de uitkomsten van het onderzoek uit de eerste fase, alsmede de eventuele schriftelijke reactie daarop. De medewerker die het nader gehoor heeft afgenomen, maakt van dit gehoor een verslag: het rapport van nader gehoor. Zodra dit rapport beschikbaar is, ontvangen de asielzoeker en de rechtsbijstandverlener een exemplaar, tenzij de asielzoeker er bezwaar tegen heeft dat de rechtsbijstandverlener een exemplaar ontvangt.

5.3 AC/OC beslissing na het nader gehoor

Na afronding van het nader gehoor licht een ambtenaar van de IND de vreemdeling of diens gemachtigde in over het voornemen om de aanvraag om toelating als vluchteling niet in te willigen. De vreemdeling krijgt maximaal drie uur de gelegenheid om zich met een gemachtigde of rechtsbijstandverlener te beraden over dit voornemen en het rapport van nader gehoor na te bespreken. De rechtsbijstandverlener kan binnen die termijn (schriftelijk) reageren op het voornemen van de IND. Indien het nader gehoor wordt gevolgd door een afwijzende beschikking, wordt gemotiveerd ingegaan op de (schriftelijke) reactie van de rechtsbijstandverlener.

Wanneer een naar aanleiding van het nader gehoor ingesteld onderzoek leidt tot onderzoeksresultaten die afwijken van hetgeen de asielzoeker tijdens het nader gehoor heeft verklaard, wordt de asielzoeker gedurende een redelijke termijn, doch maximaal vier uur, in de gelegenheid gesteld om op deze onderzoeksresultaten te reageren. Deze reactietermijn gaat formeel in nadat de nabespreking van het nader gehoor, inclusief eventuele indiening van een schriftelijke reactie, is afgerond.

Als is gebleken dat de asielaanvraag zich niet leent voor afdoening in de AC-procedure, wordt de asielzoeker doorverwezen naar de OC-procedure.

5.4 Uitreiking van de beslissing in een aanmeldcentrum

De beschikking wordt door de vreemdelingendienst aan de asielzoeker uitgereikt. De gemachtigde krijgt onverwijld eveneens een exemplaar van de beschikking, indien de asielzoeker daar geen bezwaar tegen heeft.

Op de aan de vreemdeling uitgereikte beschikking, dan wel op een daarbij gevoegd formulier staat in elk geval vermeld:

- de datum, tijdstip en wijze van uitreiking beschikking;
- de naam van de uitreikende ambtenaar;
- een mededeling omtrent de voor de vreemdeling eventueel aan te wenden rechtsmiddelen;
- de termijn waarbinnen de vreemdeling Nederland dient te verlaten (zie verder 5.4.1).

Indien het niet mogelijk is de beschikking aan de asielzoeker uit te reiken omdat hij niet meer in het aanmeldcentrum aanwezig is (met onbekende bestemming vertrokken c.q. vertrokken onbekend waarheen), geldt het volgende.

De vreemdelingendienst dient in een proces-verbaal te vermelden dat het niet mogelijk is de beschikking aan de asielzoeker in persoon uit te reiken, omdat vaststaat dat hij buiten medeweten en instemming van het met het toezicht op vreemdelingen belaste orgaan het aanmeldcentrum heeft verlaten wegens vertrek met onbekende bestemming. Vervolgens dienen de beschikking en het proces-verbaal aan de IND in het aanmeldcentrum verstrekt te worden.

De beschikking is hiermee uitgereikt. Indien een gemachtigde bekend is, krijgt deze onverwijld eveneens een exemplaar van de beschikking en het door de vreemdelingendienst opgemaakte proces-verbaal.

5.4.1 Vertrektermijnen

In het tweede lid van art. 15d Vw is bepaald dat een vreemdeling wiens aanvraag om toelating niet is ingewilligd verplicht is Nederland te verlaten binnen een door de minister bepaalde termijn van ten hoogste vier weken. Indien de vreemdeling hiervan in gebreke blijft, wordt hij uitgezet, tenzij uit de wet het tegendeel volgt.

Voor het geval dat de aanvraag om toelating als vluchteling niet is ingewilligd omdat een ander land verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag (art. 15b, eerste lid, aanhef en onder a, Vw) geldt er een speciale procedure (zie 8.1.1).

Indien een aanvraag om toelating als vluchteling overigens niet is ingewilligd omdat zij niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond (zie 8) is, dient bij de uitreiking van de beschikking in een voor de vreemdeling kenbare taal te worden medegedeeld dat hij het land onmiddellijk dient te verlaten, tenzij hij binnen 24 uur:

- beroep tegen de beschikking instelt bij de rechtbank Den Haag en daarbij een voorlopige voorziening aanvraagt, ingeval hem een maatregel ex art. 18a Vw is opgelegd (zie 10.2.1); of
- bezwaar tegen de beschikking indient en daarbij een voorlopige voorziening aanvraagt bij de rechtbank Den Haag, in de overige gevallen.

De vreemdeling wordt terstond in de gelegenheid gesteld een raadsman te raadplegen.

Zodra de IND bericht van de rechtbank heeft ontvangen dat tijdig een voorlopige voorziening is gevraagd, blijft de uitzetting in beginsel achterwege, totdat de rechtbank uitspraak heeft gedaan. De asielzoeker zal evenwel geen gebruik kunnen maken van opvangfaciliteiten.

Indien de vreemdeling een rechtsmiddel aanwendt is dit, ongeacht of hij op grond hiervan uitstel van vertrek krijgt, geen aanleiding tot wijziging van de genomen beslissingen tot het niet gunnen van een termijn voor vertrek en tot inbewaringstelling.

5.5 Intrekking van de asielaanvraag

Een vreemdeling die bereid is om zijn asielaanvraag in te trekken kan daartoe ten overstaan van een (contact)ambtenaar, verbonden aan de IND, een verklaring ondertekenen.

Deze ambtenaar dient zich ervan te vergewissen dat de vreemdeling de inhoud en strekking van de door hem te ondertekenen verklaring kent en begrijpt.

De vreemdeling wordt in de gelegenheid gesteld een (rechts)hulpverlener te raadplegen alvorens een definitieve beslissing tot intrekking van de asielaanvraag te nemen. Dit overleg valt dan onder het beraad als bedoeld in 5.3.2.

Intrekking van procedure(s) door middel van een brief van de vreemdeling, zijn wettelijk vertegenwoordiger of gevolmachtigde blijft eveneens mogelijk.